

Kristin Kruse

Martin Baadshaug

Marielle Løvland

Pliktdelsarv

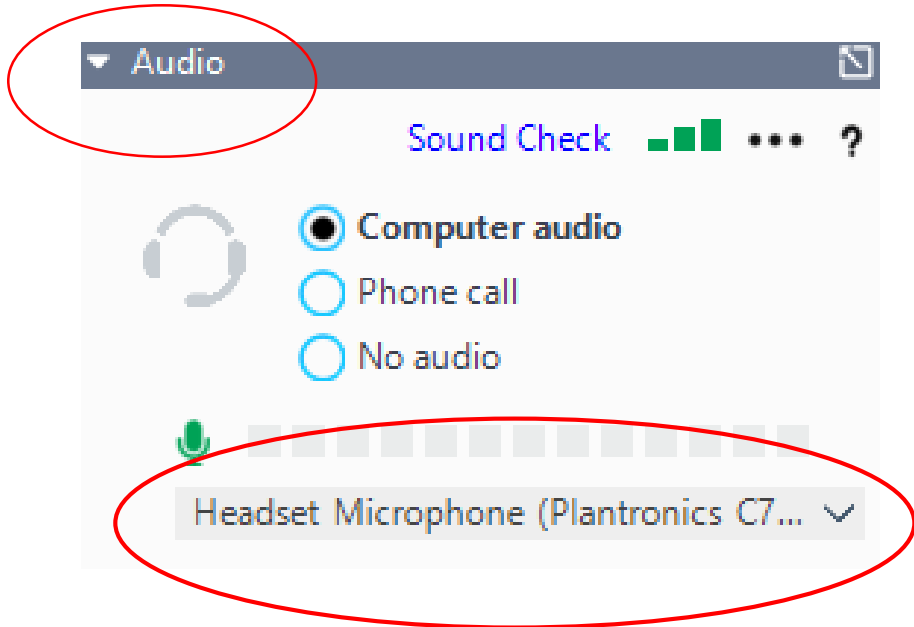
Webinar tirsdag 23. juni 2020

KL. 14.00

Nordea Legal Premium

Vi har begynt webinaret. Har du ikke lyd?

- Se etter dette ikonet på pc'en →
- Sjekk headset/hodetelefoner eller høyttalere.
 - Vi har erfaring med at det hjelper å ta ut pluggen fra PC og sette den inn på nytt.
- Sjekk "Audio" i kontrollpanelet som følger dette webinaret og se til at riktig headset/høyttaler er koblet til.

Formål og agenda

Innledning

Hva er egentlig pliktdelsarv?

Hvor stor blir pliktdelsarven?

Ny arvelov

Hva betyr "pliktdelsarv"

- Dette er arv man som forelder ikke kan frata barna sine.
- Alle har rett til en minste arv fra sin mor og sin far.
- I realiteten et forbud mot å gjøre egne barn arveløse.
- Kun unntak for helt særskilte forhold.
 - Arvingen har gjort seg skyldig i alvorlig forbrytelse mot avdøde, avdødes barn eller barnebarn.
- Vil i realiteten ofte komme i konflikt med arv man ønsker å gi til sin ektefelle/samboer.
- Vil kunne være aktuelt der det er opprettet et testament, og er et vern mot testamentarisk disposisjoner som vil ta fra barna arv.

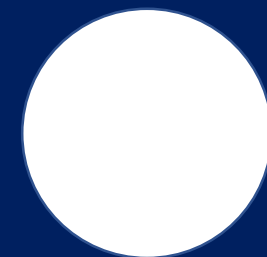
Pliktdelsarvens størrelse

- 2/3 av det man etterlater seg, allikevel begrenset oppad til kr. 1 000 000
- Barn har rett til pliktdelsarv fra begge sine foreldre, slik at for et ektepar med felles barn er pliktdelsarven til sammen 2/3 av det de totalt sett etterlater seg, men oppad begrenset til kr. 2 000 000 til hvert barn

Pliktdelsarv til barnebarn

- Når har barnebarn rett til pliktdelsarv?
 - Dersom "barnet" har gått bort, men etterlot seg egne barn, altså barnebarn av avdøde, så vil disse tre inn i sin forelders krav på pliktdelsarv.
 - Dersom "barnet" har frasagt seg sin arv, vil allikevel barnebarna ha rett til en minste pliktdelsarv. Pliktdelelsen hopper da bare over ett ledd.
- Barnebarns pliktdelsarv er begrenset til kr. 200 000 pr. barnebarn, allikevel slik at all pliktdelsarv til sammen ikke overstiger 2/3 av det avdøde etterlot seg.

Litt historisk bakgrunn

- Pliktdelsarven var opprinnelig $\frac{3}{4}$ av det man etterlot seg, men ble i 1934 endret til $\frac{2}{3}$.
- Det er foreldres ansvar å sørge for sine etterkommere.
- Ens egen formue er ofte basert på arv fra egne foreldre.
- Ikke anledning til å gjøre barna sine arveløse.
- Beløpsgrense innført i 1918
 - Lex Michelsen
 - Særnorsk, heller ikke Sverige eller Danmark har en tilsvarende regel, der har de kun brøker som pliktdelsarv

Når arver barna kun minste pliktdelsarv?

- Dersom det er opprettet testament som begrenser arven til minste pliktdelsarv.
- Uten testament, arver barna:
 - $\frac{3}{4}$ av det avdøde etterlot seg dersom avdøde var gift.
 - Alt over 4 G dersom avdøde var samboer og hadde felles barn med samboeren.
 - Alt avdøde etterlot seg dersom ingen av de to ovennevnte er aktuelt.
- Minste pliktdelsarv er ikke automatisk, krever et testament

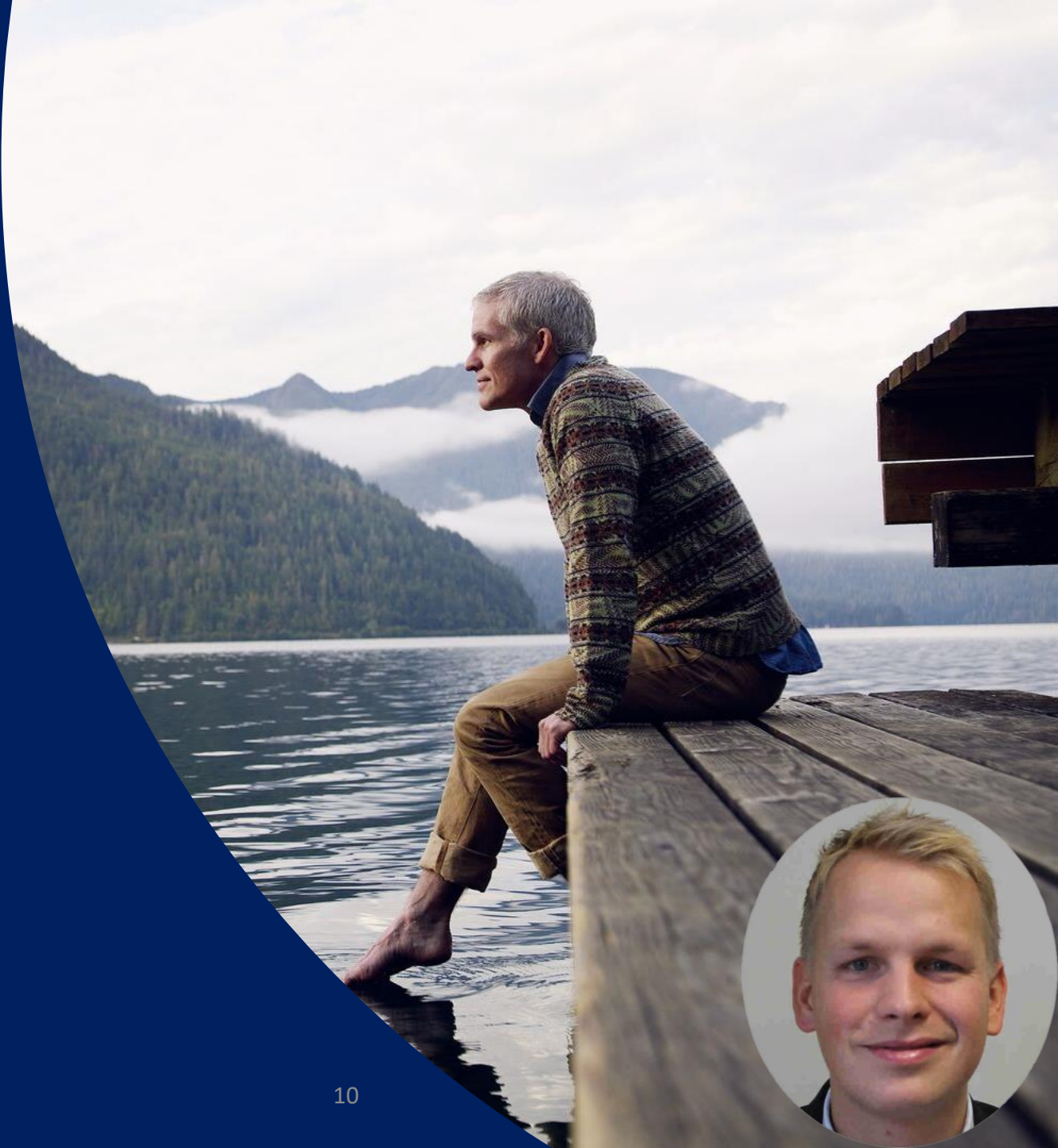
Anledning til å sette begrensninger i pliktdelsarv

- Utgangspunktet er at arvelater ikke kan råde over pliktdelsarven, med mindre det er gitt et særskilt unntak i lov for det.
- Kan bestemme særeie.
- Anledning til å fastsette forvaltning, men kun der særlige hensyn tilsier det.

Forskudd på arv

- Forskudd på arv skal i utgangspunktet ikke tas med i beregningen av pliktdelsarv.
- Med mindre arvingen har frasagt seg rett til hele eller deler av pliktdelsarven som en følge av at han/hun mottok forskudd på arv.
 - Barnebarn får da ikke et krav på pliktdelsarv istedenfor.

Utregning av pliktdelsarv

- Per og Kari er gift og har tre felles barn. De har samlet verdier for 12 MNOK, og har opprettet et testament hvor barnas arv etter førstavdøde er begrenset til minste pliktdelsarv. Når Per faller fra ønsker ikke Kari å sitte i uskiftet bo, men hun vil gjøre opp boet etter Per. Arven (6 MNOK) fordeles da slik:
 - Barna arver 1 MNOK hver. (Totalt 3 MNOK)
 - Kari arver alt over minste pliktdelsarv, altså 3 MNOK.
- Når Kari senere faller fra arver barna alt hun etterlater seg i henhold til ekteparets testament.

Eksempel 1

Utregning av pliktdelsarv

- Per og Kari er gift og har tre felles barn. De har verdier for 15 MNOK, og har opprettet et testament hvor de ønsker først å arve mest mulig etter hverandre, og deretter at en veldedig organisasjon skal arve mest mulig når begge har falt fra. Når Per faller fra ønsker ikke Kari å sitte i uskiftet bo, men hun vil gjøre opp boet etter Per. Arven (7.5 MNOK) fordeles slik:
 - Barna arver 1 MNOK hver. (Totalt 3 MNOK)
 - Kari arver alt over minste pliktdelsarv, altså 4.5 MNOK.
- Når Kari senere faller fra, har hun forringet sin formue betydelig, og etterlater seg kun 2.1 MNOK. Arven etter henne fordeles slik:
 - Barna arver til sammen $\frac{2}{3}$ av det Kari etterlater seg, altså til sammen kr. 1 400 000 (kr. 466 666,67 hver)
 - Den veldedige organisasjonen arver resten, altså kr. 700 000 ($\frac{1}{3}$)

Eksempel 2

Utregning av pliktdelsarv

- Per og Kari er samboere, og de har tre felles barn. De har ikke kontakt med den ene sønnen (Hans), og ønsker å begrense arven hans ned til minste pliktdelsarv. De har opprettet et testament hvor de ikke ønsker å arve etter hverandre, men vil at de to andre barna skal arve mest mulig. Per har verdier for 4.5 MNOK, og Kari har verdier for 2 MNOK. Når Per faller fra skal arven fordeles slik:
 - Hans arver minste pliktdelsarv, 1MNOK etter Per.
 - De to andre barna deler de resterende 3.5 MNOK med en halvpart hver
- Når Kari faller fra skal arven etter henne fordeles slik
 - Hans arver minste pliktdelsarv ($\frac{1}{3}$ av $\frac{2}{3}$ av 2 MNOK), kr. 444 444
 - De to andre barna deler de resterende 1 555 555 med en halvpart hver.

Eksempel 3

Når benytter
man brøk og når
benytter man
beløp?

- Man benytter beløpsgrense når avdødes formue er mer enn:
 - 1.5 MNOK hvis ett barn
 - 3 MNOK hvis to barn
 - 4.5 MNOK hvis tre barn
 - osv
- Under denne formuen benytter man brøk (til sammen $\frac{2}{3}$ for alle barna)

Ny arvelov

- 2/3 av det man etterlater seg, men oppad begrenset til 15 G pr barn
- Når trer denne i kraft?
 - Ny arvelov er vedtatt, og vil tre i kraft 1.1.2021
 - Ny pliktdelsarv vil allikevel ikke gjelde for dødsfall det første året etter at loven er trådt i kraft.
- Det er når avdøde dør som er av betydning, ikke når testamentet er skrevet.
- Trenger jeg et nytt testament?

Utregning av pliktdelsarv

- Per og Kari er gift og har tre felles barn. De har verdier for 12 MNOK, og har opprettet testament hvor de har begrenset barnas arv etter førstavdøde til minste pliktdelsarv. Når Per faller fra ønsker ikke Kari å sitte i uskiftet bo, men hun vil gjøre opp boet etter Per. Arven (6 MNOK) fordeles da slik:
 - Barna arver 4 MNOK delt mellom seg.
 - Kari arver alt over minste pliktdelsarv, altså 2 MNOK.
- Når Kari senere faller fra arver barna alt Kari etterlater seg i henhold til ekteparets testament.

Eksempel 1

Utrekning av pliktdelsarv

- Per og Kari er gift og har tre felles barn. De har verdier for 15 MNOK, og har opprettet et testament hvor de ønsker først å arve mest mulig etter hverandre, og deretter at en veldedig organisasjon skal arve mest mulig når begge har falt fra. Når Per faller fra ønsker ikke Kari å sitte i uskiftet bo, men hun vil gjøre opp boet etter Per. Arven (7.5 MNOK) fordeles slik:
 - Barna arver 15G hver. (Totalt 4.5 MNOK)
 - Kari arver alt over minste pliktdelsarv, altså 3 MNOK.
- Når Kari senere faller fra har hun forringet sin formue betydelig, og etterlater seg kun 2.1 MNOK. Arven etter henne fordeles slik:
 - Barna arver til sammen $\frac{2}{3}$ av det Kari etterlater seg, altså til sammen kr. 1 400 000 (kr. 466 666,67 hver)
 - Den veldedige organisasjonen arver resten, altså kr. 700 000 ($\frac{1}{3}$)

Eksempel 2

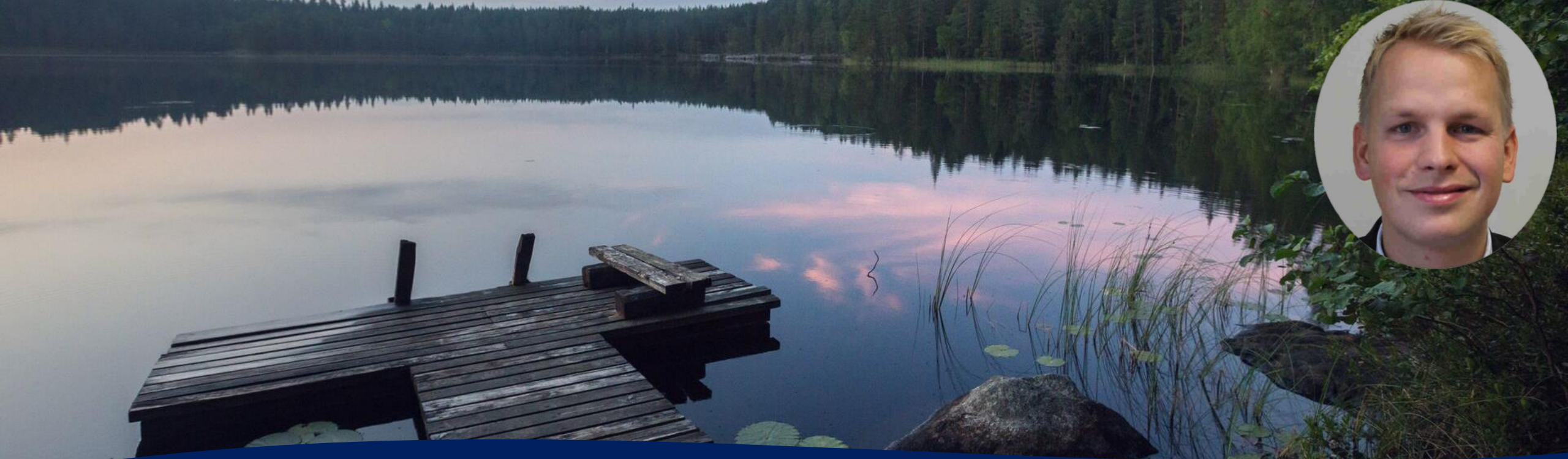

Utregning av pliktdelsarv

- Per er samboer og har ett barn fra et tidligere forhold. Han har verdier for totalt 5 MNOK, og ønsker at samboeren skal arve så mye som mulig etter ham og har satt opp et testament hvor barnets arv er begrenset til minste pliktdelsarv. Når Per faller fra fordeles arven (5 MNOK) slik:
 - Barnet arver 15 G (1.5 MNOK)
 - Samboeren arver alt ut over pliktdelsarv, altså 3.5 MNOK

Eksempel 3

Når benytter
man brøk og når
benytter man
beløp etter ny
arvelov?

- Man benytter beløpsgrense når avdødes formue er mer enn:
 - 2.250 MNOK hvis ett barn
 - 4.5 MNOK hvis to barn
 - 6.750 MNOK hvis tre barn
 - osv
- Under denne formuen benytter man brøk (til sammen $\frac{2}{3}$ for alle barna)

Takk for oppmerksomheten

<https://nordeanews.no/webinarer-om-arverett>

<https://nordea.no/fremtidsfullmakt>

